

* (ל) ומנפין אותן בשתים עשרה נפה, ולחם הפנים שהוא בא מן הישן די לו באחת עשרה נפה והוא בא עשרון מכל סאה, אבל העומר שהוא בא (לא) משעורים חדשות אינו בא מן המובחר אלא משלש סאין ובשלש עשרה נפה:

הדרת הקודש

(ל) ומנפין אותן. גם כזה נתבאר לורת הנפות והניפוי שם בסקע"ד, והנה נתבאר כאן שיעור מדוקדק לענין ג' מנחות של יצור, ועי' בזה"ק לענין מנחת יחיד ומנחת נסכים: (לא) משעורים חדשות. דשעורים יש בהן יותר סובין ממה שיש בחטין וכיון דבנוסף לזה הם גם חדשות לכן יש בזה שתי סיבות לריבוי סובין ולכן נריכים שלש

חיבת הקודש

* ומנפין אותן בשתים עשרה נפה וכו'. (א) הנה נתבאר כאן השיעור של ניפוי שגב' מנחות של יצור, אמנם לענין מנחת יחיד לא מלאנו בסוגיא דמנחות ע"ו ב' וגם לא בדברי רבינו להיות נקבע שיעור מסויים של נפות וסדר בזה כמו שמלאנו כאן ולעיל בפ"ו ופ"ה, אלא דבה"ל איסורי מוצא בפ"ו ה"ה כתב רבינו שם 'ואחר כך טוחן ומרקד יפה יפה' וסתם בלי לפרט שיעור בזה. והנה לדעת רש"י מנחות שם דשיעור הנפות הוא הלכה למשה מסיני מבואר דלא נאמר הלכה זו אלא במנחת יצור מאיזה טעם שיהיה,

ואולי יש להטעמו, דמחמת חשיבות מנחת יצור נקבעה הלכה מיוחדת בצורת הניפוי המדוקדקת בזה, אמנם לדעת רבינו דהכל טעמים מסבא יל"ע קצת למה לא נקבע שיעור מסויים בשיעור הנפות לטחינה והרקדה כמו דנקבע כאן. ובפשטות היה נראה דהטעם דכיון דנקחית מן השוק ע"כ לא תיקנו תקנה מיוחדת באיזה ענין לנפות אלא צריך רק לעמוד על זה שהוא מנופה כפי הנראה כל צרכו לכן לא תיקנו על הקונה לברר, וכמו שנראה מהסוגיא בזה במנחות דשם במשנה שנינו לענין לחם הפנים דעת ר"ש דלא היה להם קצבה במנין הנפות, ושם ברש"י כת"י דסובר דאפילו מן השוק ניקחית ובלבד שמהא מנופה כל צרכו, וכיו"צ שם בסוגיא לענין מנחת יחיד דנקחית סולת דפרש"י כת"י שם דדוקא ניקחית סולת דאין כל יחיד צדיתו בקי בשיעור ניפוי ולכן קונים סולת מנופה כל צרכו מן השוק, משא"כ במנחת יצור דבקיאיין נעשה בשיעור נפות ובצורה הראוי לכל אחד בחיטים שבמנחות ובשעורים שבמנחת העומר. והנה בלח"פ משמע דנקחית דוקא חטים מפני ה'חסכון', אמנם בשמי הלחם דאין הטעם המיוחד של חסכון שייך אלא בלחם הפנים, וכמבואר ברש"י שם, א"כ יוצא דנקחית או חטין או קמח וכדכחצנו בזה"ק בפ"ו מה"ל מעה"ק סק"ג. אך כעת מתעורר לפקפק על ה"ל מלשון רש"י כת"י דכתב 'דהיקל הכחוש בלחם הפנים', ואם נימא דקיים חיוב לקנות לחם הפנים מחיטין דוקא משא"כ בשמי הלחם נמצא דאף דהוי קולא לחסוך בדמים אמנם הרי יש נד חומרא שצריך לטרוח דוקא בחיטין ולעשות הכנה ע"י סדר ומנין הנפות, ולכן נראה כעת יותר לפי רש"י לומר דשון לחה"פ ושמי הלחם בזה דנקחית דוקא חטים, דאף דשורש הטעם דחסכון בפשטות שייך רק בלח"פ מחמת ריבוי הלחמים אמנם השוו מדותיהם לשמי הלחם, וכדמלאנו כיו"צ לענין הא דלשין א' א' דנלמד אהדדי, ויתכן אולי דגם בכל מנחת נסכים השוו מדותיהם לקנות מן החיטין אם רוצים, וא"כ הוי קולא גמורה בכל מנחת יצור דציד הקדש להכריע אם כדאי להם יותר החסכון בממון לקנות חטים או החסכון בטירחא לקנות סולת [ועי' להלן בסוה"ד עוד בזה]. אמנם דעת רבינו כתבנו שם דנראה דדעתו כדעת הר"ש בפ"י השני בתו"כ אמור פ"ח ה"א דלומד להיפך בצרייתא דמנחות הנשנית שם, דהקולא של מפני החסכון הוא דוקא בשאר מנחות דבהם הקילו דאפשר לקנות סולת ולחסוך עשיית הי"ג נפות ודי בצדיקה קלה של הגזר, אבל בלחם הפנים נהג חומרא לקנות דוקא חטין ולהעבירם בכל הנפות, וכתבנו שם דמדוקדק כן דעת רבינו מחמת זה שכתב הלכות אלו דוקא כאן בה"ל תו"מ אשר הדברים מיוחד למנחת יצור ולא הוצא בה"ל מעשה הקרבנות לענין מנחת יחיד אלא בה"ל איסור"מ בצורת הידור הכנת המנחות בכללות ולא מזד הלכה של הצאת המנחה. ואם כנים הדברים אף דאין בגלל דקדוק זה לצד להכריע כ"כ י"ל דלכן אין שיעור נפות לענין שאר מנחות, וזה אף דלדעה זו הרי כשר גם מחטים וא"כ היה ראוי שיהא תקנה בהם כמה נפות נריכים, אמנם לפי ה"ל נראה דכיון דהוי רק להכשר המוצא למנחה לא תיקנו מנין הנפות במדוקדק וגם לא לדקדק בצורת הניפוי בדקה ובגסה לפי הסדר המדוקדק הנזכר, ונקבע דוקא למנחות של יצור דהם נקחין דוקא חטים ונעשין הקדש בעיקר קנייתן, וכדראין מהא דמבואר כאן בהלכה ג' לענין שמי הלחם ולענין מנחת העומר בפ"ו ה"ה לענין המותר לזריך ללחם בפדיון לחולין ופטור מן המעשרות [ואף לענין לחה"פ אף דלא הוזכר כאן בה"ל תו"מ אך הוזכר בה"ל זיכורים לענין חיוב חלה וכדהבאנו בזה"ק בפ"ה סקמ"ד ועי"ש בזה"ק דל"ע בדברי הפנים יפות שהבאנו שם בזה עי"ש] אשר ע"כ נקבעה לורה בעיקר עשייה לדקדק בה בסדר ומנין הנפות, וכיו"צ י"ל בכ"ז לענין שלא נאמר בה שיעור מכמה עשרונים יעשו הניפוי. (ב) אך יש להעיר טובא בדין מנחת נסכים שבקרבן מוספים דלא מלאנו בזה שיעור נפות בה אף דהוי גם ממנחת יצור, אך באמת לא מלאנו ברמז"ס בפ"ו מה"ל מעה"ק כשמציא שם בהלכה ג' סדר מנחות הציבור למנות גם מנחת נסכים של קרבנות יצור בכלל זה דמונה שם רק ג' מנחות לציבור מנחת העומר ולחם הפנים ושמי הלחם, ולא הוצא מנחת נסכים אלא שם בפרק ב' הן ליחיד המקריב עולה ושלמים והן לציבור, ורואים מזה דלא חל בה שם מנחת יצור אף כשהוקרב ע"י יצור ויחד עם הציבור אלא כיון דשוה יחיד וציבור שבהבאת עולה ושלמים מציאין מנחת